

**ÖSTERSUNDS
KOMMUN**
STAAREN TJÆLTE

**REVISIONSRAPPORT
ÅRSRAPPORT OCH
GRUNDLÄGGANDE GRANSKNING
VALNÄMNDEN**

Dnr: REV/00014/2024

Innehållsförteckning

1	BAKGRUND.....	3
2	SYFTE.....	3
3	AVGRÄNSNING.....	4
4	REVISIONSKRITERIER.....	4
5	ANSVARIG NÄMND/STYRELSE.....	4
6	METODER	4
7	RESULTAT AV GRANSKNINGEN	5
7.1	HAR NÄMNDEN BEDRIVIT VERKSAMHETEN PÅ ETT ÄNDAMÅLSENLIGT SÄTT?	5
7.1.1	Verksamheten under året	5
7.1.2	Nämndens verksamhetsplan	5
7.1.3	Arbetet med fullmäktige- och nämnduppdragen.....	5
7.1.4	Uppföljningar	6
7.2	HAR NÄMNDEN EN ÄNDAMÅLSENLIG STYRNING, UPPFÖLJNING OCH RAPPORTERING AV SIN EKONOMI?	6
7.3	HAR NÄMNDEN SETT TILL ATT DEN INTERNA STYRNINGEN, UPPFÖLJNINGEN OCH KONTROLLEN ÄR TILLRÄCKLIG?	7
7.4	HAR NÄMNDEN VIDTAGIT ÅTGÄRDER UTIFRÅN FÖREGÅENDE ÅRS GRUNDLÄGGANDE GRANSKNING?.....	7

1 BAKGRUND

Nämnderna ska var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige bestämt, samt de föreskrifter som gäller för verksamheten följs. De ska även se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Kommunens revisorer granskar årligen i den omfattning som följer av god revisionssed all verksamhet som bedrivs inom styrelsen och nämndernas verksamhetsområden. Enligt God revisionssed i kommunal verksamhet består årlig granskning av flera delar. All granskning som görs under verksamhetsåret ligger till grund för de förtroendevalda revisorernas ansvarsprövning.

Grundläggande granskning, som genomförs i alla nämnder/styrelsen är en översiktlig granskning av styrning och kontroll samt målstyrning.

Fördjupade granskningar genomförs inom områden som revisorerna bedömer som väsentliga att granska.

Eftersom valnämndens verksamhet är begränsad har det inte gjorts någon fördjupad granskning inom nämndens område. Det görs därmed ingen separat årsrapport för valnämnden.

2 SYFTE

Syftet med den grundläggande granskningen är att ge underlag för revisorerna att uttala sig om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt sätt, om verksamheten sköts på ett ekonomiskt tillfredställande sätt och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Revisionsfrågor

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har nämnden bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt?
  - Verksamheten har genomförts enligt reglemente och lagstiftning.
  - Nämnden har agerat för att säkerställa att uppdragen från fullmäktige och de egna nämnduppdragen genomförs.
  - Det finns processer för planering, genomförande och uppföljning.
- Har nämnden en ändamålsenlig styrning, uppföljning och rapportering av sin ekonomi?
  - Nämnden styr verksamheten så att verksamheten bedrivs inom de ekonomiska ramarna.
  - Det finns en tillräcklig och kontinuerlig uppföljning av ekonomin.
  - Nämnden har agerat vid budgetavvikelser.
- Har nämnden sett till att den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen är tillräcklig?
  - Det finns ett systematiskt arbete med intern styrning och kontroll.
  - Det finns kontroller och riskhantering inom väsentliga områden.
  - Arbetet med intern kontroll är en integrerad del av organisation, system och löpande arbete.
- Har nämnden vidtagit åtgärder utifrån föregående års grundläggande granskning?

3 AVGRÄNSNING

Granskningen är avgränsad till verksamhetsåret 2024. Nämndens räkenskaper omfattas inte av denna granskning då de granskas i samband med kommunens bokslut.

4 REVISIONSKRITERIER

Uppfylls kraven i:

- Kommunallagen (2017:725)
- Reglemente för nämnden
- Mål och budget 2024 med plan 2025-2026
- Riktlinje mål och budget i Östersunds kommun
- Riktlinje planeringsförutsättningar för mål och budgetarbete
- Fullmäktigebeslut

5 ANSVARIG NÄMND/STYRELSE

Granskningen avser valnämnden.

6 METODER

Granskningen har i huvudsak utförts genom inhämtning och granskning av relevanta dokument.

7 RESULTAT AV GRANSKNINGEN

7.1 HAR NÄMNDEN BEDRIVIT VERKSAMHETEN PÅ ETT ÄNDAMÅLSENLIGT SÄTT?

Valnämnden ansvarar på kommunal nivå för genomförande av riksdags-, kommunfullmäktige- och landstingsfullmäktigval enligt vallagen samt för folkomröstningar och val till EU-parlamentet. Nämnden ska även utarbeta förslag till valdistriktsindelning och yttra sig över planer, utredningar och remisser som rör nämndens verksamhetsområde.¹

7.1.1 Verksamheten under året

Valnämndens verksamhet varierar mellan åren och nämnden är mer aktiv under valår. Under 2024 genomfördes val till Europaparlamentsvalet, EU-valet.

Nämnden har bland annat beslutat om lokaler och öppettider för både förtidsröstning samt själva valdagen. Beslut har också fattats som rör ersättning för röstmottagare, bemanningsmodell för valet samt hur annonsering och utskrifter för dubletteröstkort ska om-
besörjas.

Inför valet har upplägget för utbildning av röstmottagare förändrats. För att förbättra tillgänglighet och skapa samlokaliseringssvinster har fler distrikt samlats i sporthallar istället för enskilda lokaler. Förtidsröstning har funnits på sju ställen i kommunen och alla särskilda boenden har erbjudits särskild röstmottagning.

Nämnden anger omvärldsläget kräver en högre säkerhetsnivå och att det har lagts ner mycket arbete på att förbereda inför alla sorters oväntade händelser. Alla transporter har skett med minst två närvarande och väktarrondering har utförts i samtliga lokaler.

7.1.2 Nämndens verksamhetsplan

Enligt kommunens styrmodell ska nämnderna ta fram en verksamhetsplan som dels visar de fullmäktigeuppdrag som nämnden omfattas av, dels de uppdrag som nämnden utöver fullmäktiges uppdrag avser att ha specifikt fokus på det kommande året. Politiska nyckeltal som har direkt bäring på nämndens verksamhet ska också redovisas i nämndens verksamhetsplan tillsammans med övriga nyckeltal som bedöms nödvändiga.

Nämnderna ska följa upp och analysera vad som åstadkommits i förhållande till de kommunövergripande målen och specifikt de politiska uppdragen. Tyngdpunkten ska ligga på analyser, slutsatser och kommentarer som förklarar det egna resultatet och vad det betyder för kommunen i sin helhet.²

Valnämnden fastställde verksamhetsplan 2024 i september 2023³.

7.1.3 Arbetet med fullmäktige- och nämnduppdragen

Nämnden hade inte något uppdrag från kommunfullmäktige eller eget nämndmål under 2024.

I verksamhetsplanen finns två nyckeltal; valdeltagande i senaste kommunvalet samt förstagångsväljare som röstade i senast kommunfullmäktigevalet. Eftersom inget val har genomförts blir nyckeltalet inte aktuellt att följa under 2024.

---

¹ Verksamhetsplan 2024 – valnämnden Dnr 00013-2023 § 16

² Riktlinje för mål och budget i Östersunds kommun Dnr 00608-2024

³ Dnr 00018-2022 § 34

7.1.4 Uppföljningar

Nämnden har hållit sig informerad om verksamheten genom informationspunkter på nämndens sammanträden. Några informationspunkter under året:

- Arbetet under valdagen.
- Genomgång inför valnämndens mottagning på valnatten

Några meddelanden som nämnden har tagit del av under året:

- Plan för extraordinära händelser och höjd beredskap mandatperioden 2023-2026
- Utbildnings- och övningsplan för krisberedskap och civilt försvar mandatperioden 2023-2026
- Dataskyddsombudet årsrapport 2023
- Valmyndighetens erfarenhetsrapport från val till Europaparlamentet 2024

Bedömning

Vi bedömer att nämnden har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt:

- Nämnden har fastställt verksamhetsplan och budget.
- Nämnden har hållit sig informerad om verksamheten och tagit del av meddelanden som berör nämndens verksamhet.
- Inga avvikelser från reglemente eller lagstiftning har identifierats. Omfattningen av vår granskning är begränsad och utesluter inte att avvikelser kan förekomma.

7.2 HAR NÄMNDEN EN ÄNDAMÅLSENLIG STYRNING, UPPFÖLJNING OCH RAPPORTERING AV SIN EKONOMI?

Kommunstyrelsen följer månatligen upp nämndernas ekonomiska resultat och prognos. Nämnderna rapporterar resultat kopplat till mål och uppdrag till fullmäktige per den sista april, augusti och december.⁴

Nämnden har erhållit kommunbidrag motsvarande 0,7 mnkr för 2024. Därutöver har nämnden fått statsbidrag med 2,0 mnkr för genomförande av EU-valet vilket innebär att det totala utrymmet för nämndens verksamhet har uppgått till 2,7 mnkr för 2024.

Nämndens verksamhet, inklusive fullmäktiges uppdrag, och ekonomi har följts upp per april, augusti och december.

Vid den första tertialrapporten beräknade nämnden att kunna bedriva verksamheten inom årets utrymme. Vid den andra tertialrapporten prognostiserades en mindre avvikelse, -0,3 mnkr. Av kommentarerna framgår att de reella kostnaderna har varit högre än vad som budgeterats för. Även om valdeltagandet i ett EU-val är lägre än i ett riksdags-, kommun och- och regionval är kostnaderna väldigt likvärdiga och 2022 fick nämnden 2,1 mnkr i kommunbidrag.

Valnämndens resultat för 2024 uppgick till -0,6 mkr vilket är något sämre än vad som uppskattades i den andra tertialrapporten. Förklaring till avvikelsen är dock densamma.

---

⁴ Riktlinje för mål och budget i Östersunds kommun Dnr 00258-2021

Bedömning

Vi bedömer att nämnden har haft en ändamålsenlig styrning, uppföljning och rapportering av ekonomin.

- Nämndens resultat uppgår till -0,6 mnkr för 2024. Utifrån de förklaringar som lämnas i nämndens uppföljningar menar vi att nämnden inte har haft förutsättningar för att kunna bedriva verksamheten inom angivna ramar. Nämnden har dock varken begärt tilläggsbudget eller tillåtelse att gå med underskott.
- Nämnden har följt upp ekonomin i enlighet med kommunens riktlinjer.

7.3 HAR NÄMNDEN SETT TILL ATT DEN INTERNA STYRNINGEN, UPPFÖLJNINGEN OCH KONTROLLEN ÄR TILLRÄCKLIG?

Av kommunallagen och i nämndens reglemente framgår att nämnden ska se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Enligt riktlinje för intern kontroll och styrning ska nämnderna senast i februari varje år anta en särskild plan för den interna kontrollen. Det framgår också av nämndens reglemente att nämnden årligen ska fastställa och följa upp en plan för den interna kontrollen. Planen ska överlämnas till kommunstyrelsen senast under mars.⁵

Nämnden fastställde sin internkontrollplan 2024-01-26. Uppföljning har gjorts i samband med årsredovisningen.

Internkontrollplanen består av tio risker och tio kontrollmoment. Samtliga kontrollmoment har kontrollerats utan avvikelser. Vi noterar att merparten av kontrollmomenten består av aktiviteter för att undvika de identifierade riskerna, inte av kontroller/stickprov av att rutinerna fungerar.

Bedömning

Vi bedömer att nämnden i huvudsak har säkerställt att den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen är tillräcklig.

- Nämnden har fastställt internkontrollplan som följts upp vid årets slut. (Ej planerat att följa upp den tertiälvis)
- Samtliga risker har kontrollerats utan avvikelse.

7.4 HAR NÄMNDEN VIDTAGIT ÅTGÄRDER UTIFRÅN FÖREGÅENDE ÅRS GRUNDLÄGGANDE GRANSKNING?

Vid föregående års grundläggande granskning lämnades rekommendationen att säkerställa att samtliga kontrollmoment i internkontrollplanen följs upp som planerat. Samtliga kontrollmoment har följts upp 2024.

Bedömning

Nämnden har vidtagit åtgärder.

---

⁵ Riktlinje för intern kontroll och styrning Dnr 00263-2023

7.5 BEDÖMNING OCH REKOMMENDATIONER

Vår bedömning är att nämnden i huvudsak har en tillfredsställande ledning och styrning samt tillräcklig intern kontroll inom de områden som vi granskat.

Bedömningen grundar sig på följande:

Revisionsfråga	Svar	Kommentar
Har nämnden bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt?	Ja	Nämnden har fastställt verksamhetsplan och budget. Inga avvikelser från reglemente eller lagstiftning har identifierats. Omfattningen av vår granskning är begränsad och utesluter inte att avvikelser kan förekomma.
Har nämnden en ändamålsenlig styrning, uppföljning och rapportering av sin ekonomi?	I huvudsak	Nämnden redovisar ett mindre underskott. Uppföljningar har genomförts tertialvis.
Har nämnden sett till att den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen är tillräcklig?	I huvudsak	Nämnden har fastställt och följt upp internkontrollplanen enligt kommunens riktlinjer.
Har nämnden vidtagit åtgärder utifrån föregående års grundläggande granskning?	Ja	Samtliga risker har kontrollerats i årets internkontrollplan.

Anneth Nyqvist
Certifierad kommunal revisor